

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอนแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่ออธิบายถึงอิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี โดยศึกษาว่า

1. ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กหรือไม่ อย่างไร โดยแบ่งประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็น 3 ประเภทคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
2. สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กหรือไม่ อย่างไร โดยศึกษาถึง อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัว
3. เวลาที่ครอบครัวนับถือมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กหรือไม่ อย่างไร โดยศึกษาเปรียบเทียบศาสนาพุทธกับศาสนาอิสลาม
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กหรือไม่ อย่างไร
5. การใช้สื่อมวลชนของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กหรือไม่ อย่างไร

สมมุติฐานการวิจัย

1. เด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบประชาธิปไตย ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง
2. เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมสูง อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง
3. เด็กนักเรียนที่ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลาม ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง

4. เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสมาชิกน้อย อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสมาชิกมากกว่า ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้นอกจากนี้เพื่อความบันเทิง

5. เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนมากอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนน้อยกว่า ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้นอกจากนี้เพื่อความบันเทิง

ระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology)

แบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจชั้นอธิบาย (Explanatory survey design) แบบ Effect change design โดยศึกษาอิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2539

กลุ่มประชากร

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี มีทั้งหมด 5 โรงเรียนคือ โรงเรียนเทศบาล 1 โรงเรียนเทศบาล 2 โรงเรียนเทศบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 4 โรงเรียนเทศบาล 5 จำนวนทั้งสิ้น 275 คน ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มประชากรสำหรับการวิจัย แต่เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่าประชากรบางส่วนมีปัญหาต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อมูลที่ได้มาไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงตัดประชากรส่วนนั้นออก แล้วนำข้อมูลจากกลุ่มประชากรเพียง 250 คนเท่านั้น มาวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามวัดประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและการอ่านของเด็ก 1 ฉบับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเนืงการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังหัวหน้ากองการศึกษา เทศบาลเมืองปัตตานี อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทศบาล ในสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานีทุกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนและผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้
2. นำแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง และเด็กนักเรียนไปแจกให้นักเรียนโดยแบบสอบถามสำหรับเด็กนักเรียนให้กรอกแบบสอบถามทันทีที่แจก ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองให้เด็กนำไปให้ผู้ปกครองที่บ้าน แล้วนำกลับมาให้ครูประจำชั้นภายใน 5 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยมีการติดต่อขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นในการแจกแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืน
3. นำแบบสอบถามสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมาตรวจให้คะแนนเพื่อจัดประเภทการอบรมเลี้ยงดูครอบครัว ตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของข้อมูล หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย โดยจำแนกเด็กนักเรียนตาม เนศของเด็กนักเรียน ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ประเภทของครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว การนับถือ

กาลนาของครอบครัว การใช้สื่อมวลชนของครอบครัว ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่านและการอ่านของเด็ก

2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมุติฐาน ด้วยวิธีวิเคราะห์ด้วยตาราง-การแจกแจง ในลักษณะการวิเคราะห์ 2 ตัวแปร โดยใช้สถิติร้อยละในการพรรณนา

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมุติฐาน ด้วยตารางการแจกแจง ในลักษณะการวิเคราะห์ 2 ตัวแปร เพื่อสร้างความสมบูรณ์แบบให้กับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยพิจารณาจากค่าความแตกต่างของค่าร้อยละ และค่า Lambda

4. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อทดสอบความผิด (Falsification) ด้วยเทคนิคการถดถอยเชิงพหุ

สรุปผลการวิจัย

1. ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก
2. สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก
3. กาลนาที่ครอบครัวนับถือ ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก
5. การใช้สื่อมวลชนของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก
6. สภาพครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานทั้ง 5 ข้อดังนี้

สมมุติฐานข้อ 1 ความว่า เด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวาดขัน อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแบบประชาธิปไตย ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่าน คืออ่านเพื่อความรู้นมากกว่าเพื่อความบันเทิง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้มาปฏิเสธรสมมุติฐาน เพราะพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตยเท่านั้น ที่มีจุดมุ่งหมายของการอ่าน คือ อ่านเพื่อความรู้นมากกว่าเพื่อความบันเทิง ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความบันเทิง มีความบันเทิง มีสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก ในด้านผลการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีนั้น เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีสัดส่วนของการอ่านมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แต่มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ตัวแปรประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กได้เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ซึ่งความสัมพันธ์จะผันแปรไปตามเงื่อนไขของ เพศของเด็กนักเรียน สถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว การนับถือศาสนาของครอบครัว และประเภทของครอบครัว นั่นคือ ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กแต่ตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันสูงขึ้นในกลุ่มที่เป็นเพศชายซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 19 กลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูงซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 22 กลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 21 กลุ่มที่ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 10 กลุ่มที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลามซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 2 กลุ่มที่ครอบครัวเป็นครอบครัวขยายซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 8 กลุ่มที่ครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 3 โดยพบว่าเด็กนักเรียนเพศชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบประชาธิปไตยแต่สัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้นต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบเข้มงวดกวดขัน ส่วนเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูงและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำลงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบประชาธิปไตยอย่างเห็นได้ชัด แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้นสูงขึ้นกว่าเด็กที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดู

ทั้ง ๒ แบบที่กล่าวมา สำหรับเด็กนักเรียนที่ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกว่าคนอื่น มีทัศนคติของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงยิ่งกว่ากลุ่มที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบประชาธิปไตย แต่มีทัศนคติของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้อย่างยิ่งกว่า สำหรับกลุ่มที่มาจากครอบครัวชายและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกว่าคนอื่น มีทัศนคติของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำลงกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและแบบประชาธิปไตยอย่างเห็นได้ชัด แต่มีทัศนคติของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้อย่างเห็นได้ชัดกว่าเด็กที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูทั้ง ๒ แบบที่กล่าวมา จากผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สันนิษฐานแนวคิดของ นวรา สมประสงค์ (๒๕๒๐) อ้างอิงมาจาก อรรถพร อรรถภิญโญ, ๒๕๑๖ : ๑๕๖-๑๕๗) ที่ไม่น่าไว้วางใจของสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว มาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครอง โดย นวรา สมประสงค์ ได้แบ่งประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็น ๓ ประเภทคือ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่ยากจน การอบรมเลี้ยงดูของชนชั้นกลาง และการอบรมเลี้ยงดูของชนชั้นสูง (ดูรายละเอียดในบทที่ ๒ หน้า ๔๙-๕๐) นอกจากนี้ เซียร์ และคณะ (Sears and others, 1957 : 11) ได้แสดงความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ไว้ว่าแบบแผนของการอบรมเลี้ยงดูจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจและสังคม และชนชั้นวรรณะนิยมประเพณีของครอบครัว เพราะผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงย่อมมีโอกาสนในการศึกษาลูกว่าผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ นอกจากนี้ประเภทของครอบครัวก็เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็ก เพราะประเภทของครอบครัวที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะครอบครัวชาย สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยคนหลายรุ่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยี่ ป้า น้า อา ลูก หลาน เหลน พ่อ แม่ ครอบครัวที่มีสมาชิกค่อนข้างมากและหลายรุ่นเช่นนี้ ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กด้วย เพราะเด็กอาจได้รับอิทธิพลของการอ่านจากสมาชิกในครอบครัวได้ สำหรับสาเหตุที่การนับถือศาสนาของครอบครัวทำให้ความล้มเหลวหรือห่างเหินระหว่างประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและการอ่านเปลี่ยนไป อาจเนื่องมาจากสาเหตุของอิทธิพลกำลังสอน และความเชื่อของศาสนา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่าน ดังนั้นการนับถือศาสนาที่แตกต่างกันน่าจะ เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแตกต่างกันซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กด้วย

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในข้อนี้ ชัดแจ้งกับการศึกษาของ มอร์โร และวิลสัน (ละมาน กิ่งไธ, 2520 : 7 อ้างอิงมาจาก Morrow and Wilson, 1961 : 501-510) และ ดริวส์ และทีฮาน (Drews and Teahan, 1957 : 328-332) ซึ่งสรุปได้ว่า ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก และผลการศึกษาของ วรณา รุ่งนิลอุทธรินงษ์ (2522) สรุปได้ว่า ประเภทการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาของเด็กด้วย แต่ผลการศึกษาที่กล่าวอ้างมานั้น ไม่ได้สรุปโดยตรงว่า ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการอ่านด้วยหรือไม่ แต่เมื่อพิจารณาไปถึงตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับสติปัญญา อาจสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองย่อมมีความสัมพันธ์กับการอ่านด้วย เพราะการอ่านมีความจำเป็นต่อการเรียนทุกระดับชั้น และเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน ซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านยังมีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญาของเด็กด้วย เพราะ เด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันอาจมีระดับสติปัญญาไม่เท่ากันทำให้ความสามารถทางการอ่านแตกต่างกันด้วย (วไลยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง, 2529 : 26-27)

สมมุติฐานข้อ 2 ความว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูง อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่าน คืออ่านเพื่อความรู้นั้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ข้อมูลที่ได้มาปฏิเสธสมมุติฐาน เพราะพบว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำเท่านั้น มีจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้นั้น ส่วนเด็กที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูง มีจุดมุ่งหมายของการอ่านซึ่งอ่านเพื่อความรู้อ่านเพื่อความบันเทิงในสัดส่วนที่เหมือนกัน ในด้านการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีนั้น เด็กที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำนั้น มีสัดส่วนของการอ่านมากกว่าเด็กที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูง ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่าตัวแปรสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กนักเรียน แต่ความสัมพันธ์ของตัวแปรจะผันแปรไปตามเงื่อนไขของ ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และเพศของเด็กนักเรียน นั่นคือสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่ตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันสูงขึ้นในกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 19

กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 7 และกลุ่มเพศชายซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 9 โดยพบว่าเด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำลงกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจปานกลางและสูงอย่างเห็นได้ชัด สำหรับเด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางนั้น มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้ต่ำลงกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจสูงและต่ำ อย่างเห็นได้ชัด และสำหรับเด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูงมีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำลงกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำ อย่างชัดเจน แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้สูงชันกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำ สรุปได้ว่าเงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวกับการอ่าน จะผันแปรไปตามประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแบบเข้มงวดกวดขันมากที่สุด ส่วนเด็กนักเรียนที่เป็นเพศชายและครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูง มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงชันกว่าเด็กที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและสูง แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้ต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมปานกลางและต่ำ

จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย ไม่พบว่ามีงานวิจัยชิ้นไหนที่กล่าวถึงอิทธิพลของสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวต่อการอ่านไว้อย่างชัดเจน มีเพียงการศึกษาถึง อาชีพ ระดับการศึกษา หรือรายได้ ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเท่านั้น เช่น การศึกษาของ สัททยา ชินลมบูรณ์ (2528) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนังสือที่มีอ่านอยู่ที่บ้านที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสำหรับ วลัยภรณ์ อาทิตย์เทือง (2529) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับสูง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเห็นได้ว่าตัวอย่างผลการศึกษานำมาอ้างข้างต้นนั้น ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานเศรษฐกิจของครอบครัวกับการอ่านโดยตรง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ในลักษณะเป็นตัวแปรองค์ประกอบ อันประกอบด้วย ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว โดยศึกษาตัวแปรทั้ง 3 พร้อมกันไม่ได้แยกศึกษาทีละตัว เพื่อให้ได้ภาพรวมของสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวซึ่งผลการวิจัยได้ข้อสรุปดังกล่าว

สมมุติฐานข้อ 3 ความว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีมากกว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลาม ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่าน คืออ่านเพื่อความรู้นั้นมากกว่าเพื่อความบันเทิง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้นำไปปฏิเสธสมมุติฐาน เพราะพบว่าผลการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีของเด็กที่ครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ กับเด็กที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลามไม่แตกต่างกัน (54.5% กับ 59.7%) แม้ว่าเมื่อพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านในตอนแรกพบว่า เป็นไปตามเงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้นั้นมากกว่าเพื่อความบันเทิงแต่การที่ข้อมูลจะเป็นจริงตามสมมุติฐานได้นั้นข้อมูลต้องเป็นจริงตามสมมุติฐานทั้งหมด

เมื่อทดลองความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าตัวแปรการนับถือศาสนาของครอบครัวไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กนักเรียนได้เลย ซึ่งความสัมพันธ์นี้จะผันแปรไปตามเงื่อนไขของประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว นั่นคือการนับถือศาสนาของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่ตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันสูงขึ้นในกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 7 กลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 15 และกลุ่มที่ครอบครัวมีสถานเศรษฐกิจและสังคมสูงซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 22 โดยพบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและนับถือศาสนาพุทธมีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงขึ้นไปกว่าเด็กที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลามอย่างเห็นได้ชัด แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้นั้นต่ำกว่าเด็กที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลาม เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการนับถือศาสนาของครอบครัว ในแง่ที่ว่า ญาติผู้ใหญ่ หรือผู้ปกครองที่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กมักอบรมสั่งสอนเด็กให้มีความคร่ำคร่า เลื่อมใส ต่อคำสอนของศาสนาที่ครอบครัวนับถือ นอกจากนั้น การนับถือศาสนาของครอบครัว อาจมีความสัมพันธ์กับประเภทของการอบรมเลี้ยงดูด้วยเช่นกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน อาจให้ความสำคัญต่อคำสอนของศาสนา มาก จึงทำให้ผู้ปกครองเข้มงวดกวดขันให้บุตรประพฤตินุญปฏิบัติ ต่อคำสั่งสอน

รองคณานิเทศน์ โดยเคร่งครัด เป็นต้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างงานนี้กับอีกผลงานของครอบครัวว่ากัน
 ลมงาน เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนั้น อาจมีความสัมพันธ์กัน ในแง่ที่ว่าหากครอบครัวมีสภาพ
 เศรษฐกิจและสังคมสูง ทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงตามไปด้วย ซึ่งจะมีผลให้
 แนวคิดในการนับถือคณานิเทศน์เปลี่ยนไปด้วย แต่กลุ่มประชากรที่นับถือคณานิเทศน์สำหรับกรณีวิจัยครั้งนี้
 ใช้ภาษามลายูถิ่นมูตในซีริบประจําวัน แต่ต่างจากประชากรที่นับถือคณานิเทศน์ในท้องถิ่นอื่น ซึ่งใช้
 ภาษาไทยพูดในซีริบประจําวัน อาจเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประเภทการอบรมเลี้ยงดูของ
 ครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

จากผลการวิจัยข้อนี้ ชัดแจ้งกับภาคีภาษาของ สุวเตจ ปานกลาง ๒๕๒๖ ที่ภาษาพูด
 ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีลักษณะผู้เฒ่าผู้แก่เป็นเสียงที่นับถือคณานิเทศน์
 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษานับถือคณานิเทศน์ และการศึกษาของ ทินพันธ์ จิตตวิมล
 (๒๕๒๖) ที่ภาษาพูดในจังหวัดภูเก็ตศึกษาเขียนที่นับถือคณานิเทศน์มีความสามารถในการรับรู้คำดู
 กวากนักเขียนที่นับถือคณานิเทศน์ แต่การศึกษาทั้ง ๒ เรื่อง มีลักษณะของกลุ่มประชากรที่นับถือคณานิเทศน์
 อีกลักษณะแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ ในเรื่องของภาษาพูดคือกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ภาษา
 มลายูถิ่นมูตในซีริบประจําวัน แต่กลุ่มประชากรในการศึกษาทั้ง ๒ เรื่องใช้ภาษาภาษาไทยพูด
 ในซีริบประจําวัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการวิจัย แต่การศึกษาที่อ้างมานี้แม้ว่าไม่สามารถ
 สรุปได้โดยตรงว่า การนับถือคณานิเทศน์มีผลต่อการอ่าน แต่อาจนำมาอ้างได้ว่า การนับถือคณานิเทศน์น่าจะ
 มีความสัมพันธ์กับการอ่านด้วย เพราะตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการรับรู้คำ
 น่าจะมีความสัมพันธ์กับการอ่านอยู่บ้าง ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยไม่พบว่ามีการวิจัยขึ้นใดที่สรุป
 ถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานนี้กับอีกผลงานที่บรรณาการอ่านไว้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัย
 ก็กล่าวได้ว่าข้างต้นได้ข้อสรุปเบื้องต้นว่า การนับถือคณานิเทศน์ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่าน

สมมติฐานข้อ 4 ความว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสมาชิกน้อย อ่านสิ่งพิมพ์ประเภท
 สารคดีมากกว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสมาชิกมากกว่า ภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่าน
 คืออ่านเพื่อความรู้นั้นมากกว่าเพื่อความบันเทิง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ข้อมูลที่ได้มาปฏิเสธสมมติฐานเพราะพบว่า เด็กที่
 ครอบครัวมีสมาชิกน้อย ปานกลาง และมาก มีการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้นั้นแตกต่างกัน
 ๓.๖๖-๖%, ๒๒.๖%, ๒๖.๒% และค่าสถิติค่าของ การอ่านใกล้เคียงกันมาก ส่วนในด้านจุดมุ่ง

หมายของการอ่านนั้น พบว่าสอดคล้องกับสมมุติฐาน คืออ่านเพื่อความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง แต่การที่จะยอมรับสมมุติฐาน ได้นั้นข้อมูลที่ได้อาจจะต้องสอดคล้องกับสมมุติฐานทั้งหมด

เมื่อทดลองความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ตัวแปรจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็ก แต่ความสัมพันธ์จะผันแปรไปตามเงื่อนไขของประเภทของครอบครัว นั่นคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่ตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันสูงขึ้นในกลุ่มเด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวชายซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 15 และกลุ่มเด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 6 โดยพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวชายและจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อย มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงชันกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีสมาชิกปานกลางและมาก สำหรับสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้ไม่พบความแตกต่าง และสำหรับเด็กที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อย มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำลงกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีสมาชิกปานกลางและมากอย่างเห็นได้ชัด แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทสารคดีเพื่อความรู้สูงชันสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับการอ่านจะผันแปรไปตามเงื่อนไขของประเภทครอบครัว โดยพบว่าจะผันแปรในกลุ่มครอบครัวชายมากกว่าครอบครัวเดี่ยว

จากผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัททยา ชินสมบูรณ์ (2528 : 83) ที่พบว่า จำนวนบุตรของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการอ่านของเด็กนักเรียน และการศึกษาของ ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ (2528 : 90) ที่พบว่า จำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ที่บ้านมีความสัมพันธ์ในทางลบกับนิสัยรักการอ่าน จากผลการวิจัยในข้อนี้เป็นข้อยืนยันได้ว่า การที่จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากหรือน้อยนั้น ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กแต่การตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านของผู้ปกครองที่คอยส่งเสริม ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน และพฤติกรรมการอ่านให้กับเด็ก จะมีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กโดยตรง นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วย ระดับสติปัญญา สภาพร่างกายของเด็ก ตลอดจนแรงเสริมสำหรับการอ่าน เช่น ลักษณะของสื่อที่อ่าน การกระตุ้นเตือนต่อการอ่าน การสร้างความประทับใจในการอ่านให้กับเด็ก เป็นต้น

สมมุติฐานข้อ 5 ความว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนมากอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีมากกว่า เด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนน้อยกว่าภายใต้เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านคืออ่านเพื่อความรู้นอกจากนี้เพื่อความบันเทิง

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้อาจปฏิเสธสมมุติฐานเพราะพบว่าเด็กที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนมาก อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีน้อยกว่าเด็กที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนปานกลางและน้อย แม้ว่าจากข้อมูลที่ได้อาจพบว่า เงื่อนไขของจุดมุ่งหมายของการอ่านของเด็กจะเป็นไปตามสมมุติฐานคือ มีจุดมุ่งหมายของการอ่าน คืออ่านเพื่อความรู้นอกจากนี้เพื่อความบันเทิงก็ตาม แต่การจะยอมรับสมมุติฐานได้นั้นข้อมูลที่ได้อาจจะต้องยอมรับสมมุติฐานทั้งหมด

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ตัวแปรการใช้สื่อมวลชนของครอบครัว ไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กได้ ซึ่งความสัมพันธ์จะผันแปรไปตามเงื่อนไขของสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และเพศของเด็กนักเรียน นั่นคือการใช้สื่อมวลชนของครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่ตัวแปรทั้งสองจะมีความสัมพันธ์กันสูงขึ้นในกลุ่มที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมปานกลางซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 7 กลุ่มที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมสูงซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 11 และกลุ่มเพศชายซึ่งอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านได้ประมาณร้อยละ 9 โดยพบว่าเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง และมีการใช้สื่อมวลชนปานกลางและมาก มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงต่ำกว่ากลุ่มที่มีการใช้สื่อมวลชนน้อยอย่างเห็นได้ชัด ส่วนกลุ่มที่มีการใช้สื่อมวลชนปานกลางนั้น พบว่ามีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความรู้นสูงกว่ากลุ่มที่มีการใช้สื่อมวลชนมากและน้อย และสำหรับเด็กนักเรียนที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมสูงและมีการใช้สื่อมวลชนน้อยมีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงกว่ากลุ่มที่มีการใช้สื่อมวลชนมากและปานกลางอย่างเห็นได้ชัด แต่มีสัดส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความรู้นต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด สรุปได้ว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรการใช้สื่อมวลชนของครอบครัวกับการอ่านจะผันแปรไปตามเงื่อนไขของสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว โดยพบว่าค่าการผันแปรจะสูงขึ้นในกลุ่มที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมสูงมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ชัดแจ้งกับการศึกษาของ วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง (2529)

ที่พบว่า นักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนมาก มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่า นักเรียนที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนน้อย ซึ่งความเข้าใจในการอ่านน่าจะมีความสัมพันธ์กับ จุดมุ่งหมายและประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่านด้วย สาเหตุที่ผลการวิจัยครั้งนี้ชัดเจนกับของ วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า การที่ครอบครัวมีการใช้สื่อมวลชนมาก เช่น มีวิทยุ โทรทัศน์ บอกรับหนังสือพิมพ์รายวัน หรือ วารสาร นิตยสาร เป็นประจำ อาจไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กเท่าไร โดยเฉพาะการมีโทรทัศน์ จะทำให้เด็กเสียเวลากับการดูโทรทัศน์ไปมากทำให้ความสนใจในการอ่านลดน้อยลง สำหรับการศึกษาของ ดวงเดือน นันธมณาริน อรพินทร์ ชูชม และ สุภาพร ลอยด์ (2529) ได้ข้อสรุปว่าการใช้สื่อมวลชนของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก โดยศึกษาพบว่า หากผู้ปกครองอ่านสิ่งตีพิมพ์มาก และชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มาก จะมีผลให้เด็กอ่านสิ่งตีพิมพ์มากและอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์มากด้วย ผลปรากฏชัดเจนที่สุดในครอบครัวที่มีฐานะต่ำ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาทั้ง 2 เรื่องที่อ้างมานั้น ไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนว่าการใช้สื่อมวลชนของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการอ่าน เพราะการศึกษาของ วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง เป็นเพียงการศึกษาถึงความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของเด็ก ซึ่งมีวิธีการวัดการอ่านแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ และการศึกษาของ ดวงเดือน นันธมณาริน อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ ก็เช่นกัน ให้ความหมายของการอ่านแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งก็เหมือนกับการศึกษา ตัวแปร การอ่าน โดยทั่วไปก็มีความแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของผู้วิจัยแต่ละท่าน จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยนั้น ไม่พบว่ามิงงานวิจัยชิ้นใดที่มีผลสอดคล้องและนำมาอ้างอิง ได้อย่างชัดเจน

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่ออธิบายว่าสภาพครอบครัวมีผลต่อการอ่านจริงหรือไม่นั้น ผลการทดสอบสมมุติฐานต้องเป็นจริงทั้ง 5 ข้อ จึงจะพิสูจน์ได้ว่าสภาพครอบครัวมีอิทธิพลต่อการอ่านจริงตามสมมุติฐาน จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ล้วนปฏิเสธสมมุติฐานทั้งสิ้น ซึ่งการศึกษาถึงอิทธิพลของสภาพครอบครัวต่อการอ่านของเด็กครั้งนี้ตัวแปรสภาพครอบครัวเป็นตัวแปรองค์ประกอบ จะเลือกพิจารณาตัวแปรหนึ่งตัวแปรใดไม่ได้ เพราะตัวแปรต่าง ๆ อาจร่วมกันอธิบายถึงอิทธิพลของสภาพครอบครัวต่อการอ่าน ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์หลายตัวแปร แต่สมมุติฐานที่ผู้วิจัยวางไว้อยู่ในลักษณะการวิเคราะห์สองตัวแปร ดังนั้นการที่จะสรุปได้ว่าสภาพครอบครัวมีอิทธิพลต่อการอ่านได้นั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องยอมรับสมมุติฐานทั้ง 5 ข้อ ดังนั้นจึง

ได้ข้อสรุปเบื้องต้นว่า สภาพครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก แต่เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียง การทดสอบความถูกต้อง (Verification) เท่านั้นยังไม่เพียงพอต่อการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory research) ในทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยจึงทดสอบความผิด (Falsification) เพื่อความสมบูรณ์แบบของการอธิบายตามระเบียบวิธีเชิงปริมาณ โดยใช้การอธิบายเชิงพหุ (Multiple explanation method) (Lin, 1976 : 65-69) ซึ่งทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ โดยปรับมาตรฐานการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดเป็นมาตรฐานช่วงชั้น (ดูรายละเอียดในบทที่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ SPSS/PC ด้วยวิธีการ ENTER โดยใช้ตัวแปรอิสระ 7 ตัว ได้แก่ ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว การนับถือศาสนาของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว การใช้สื่อมวลชนของครอบครัว ประเภทของครอบครัว และเพศของเด็กนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติข้างต้นพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรือสัมประสิทธิ์การกำหนด เท่ากับ .05889 นั่นคือ แสดงว่า ในความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear relation) ของสมการนี้ ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายค่าการผันแปรของพฤติกรรมกรรมการอ่านได้เพียงร้อยละ 6 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสามารถแสดงเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{READ} &= 2.398 + .381 \text{ FAMI} + .488 \text{ SEX} + .113 \text{ TEC} - .128 \text{ MASS} \\ &- .067 \text{ LERS} + .034 \text{ ECO} - .019 \text{ MEMB} \end{aligned}$$

เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญของสมการด้วยสถิติ F-test พบว่า สมการนี้มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ค่าที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .0398) แสดงว่า จะต้องมิตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งในสมการที่มีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมกรรมการอ่าน ซึ่งเมื่อทำการทดสอบด้วยสถิติ T-test พบว่า เพศของเด็กนักเรียนเป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ค่าที่คำนวณได้มีนัยสำคัญที่ระดับ .0063)

เมื่อพิจารณาจากค่า เบต้า (Beta) ที่ทำเป็นหน่วยมาตรฐานแล้ว (Standardized beta weight) พบว่าตัวแปรเพศของเด็กนักเรียน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านมากที่สุด (ค่า Beta = .17382) รองลงมาเป็นค่าของตัวแปรประเภทของครอบครัว และการใช้สื่อมวลชนของครอบครัว

(ค่า Beta = .13610 และ -.12033 ตามลำดับ ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของตัวแปร เพศของเด็กนักเรียน ในสมการถดถอยนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเด็กนักเรียนกับการอ่าน เมื่อจัดอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นที่มีต่อตัวแปร เพศของเด็กนักเรียน พบว่ามีค่าเท่ากับ .17262 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าสหสัมพันธ์เบื้องต้น ระหว่างเพศของเด็กนักเรียนกับการอ่านซึ่งมีค่าเท่ากับ .18086 และขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์แยกส่วน ซึ่งเป็นค่าแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเด็กนักเรียนกับการอ่านเมื่อจัดอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีผลต่อเพศของเด็กนักเรียนและการอ่าน พบว่า มีค่าเท่ากับ .17518 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าข้างต้น ดังนั้นจึงยืนยันได้ว่า เพศของเด็กนักเรียน เป็นเพียงตัวแปรตัวเดียวเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ โดยพบว่า เพศชายมีส่วนของการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทบันเทิงคดีเพื่อความบันเทิงสูงกว่าเพศหญิง อาจเนื่องมาจากเหตุที่ตัวแปร เพศของเด็กนักเรียน เป็นตัวแปรเชิงโครงสร้าง เป็นตัวแปรที่สามารถวัดค่าได้ชัดเจนที่สุด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ วลัยภรณ์ อากิตย์เที่ยง (2529 : จ) ที่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน โดยพบว่านักเรียนหญิงมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และการศึกษาของ พาร์สลีย์ (Parsley, 1963 : 210-212) ที่พบว่า นักเรียนหญิงเก่งกว่านักเรียนชายในเรื่องการอ่าน การสะกด และการเขียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวกับการอ่านของเด็กนักเรียนนั้น ไม่มีความเป็นเหตุเป็นผลกัน การที่ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวจะมีผลต่อการอ่านนั้น ยังมียอดปัจจัยอื่นอีกที่มากเกี่ยวข้องและร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ เช่น จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว การนับถือศาสนาของครอบครัว และเพศของเด็กนักเรียน เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการอบรมเลี้ยงดูบุตร บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรมีความตั้งใจในการอบรมเลี้ยงดู ให้บุตรหลานของตนมีบุคลิกภาพ และ

พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ลอนให้บุตรหลานมีความสนใจในการอ่าน รักการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย

2. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวกับการอ่านนั้น ไม่มีความเป็นเหตุเป็นผลกัน การที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวจะมีผลต่อการอ่านนั้น ยังมียอดปัจจัยอื่นอีกที่มากเกี่ยวข้องและร่วมอธิบายความสัมพันธ์ ดังนั้นผู้สนใจควรศึกษาต่อไป เพื่อหาว่านอกจากตัวแปรทางด้านการศึกษา อาชีพ และรายได้ แล้วยังมีตัวแปรตัวไหนอีกที่ร่วมอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวกับการอ่าน เช่น ภาษาที่ใช้พูดในครอบครัว เป็นต้น

3. พฤติกรรมการใช้สื่อมวลชนของครอบครัว ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นการวัดการใช้สื่อมวลชนของครอบครัวในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงแนวทางที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นตามสภาพทั่วไปของสังคมและจากการศึกษาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเท่านั้น อันจะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาให้ชัดเจนและละเอียดยิ่งขึ้นต่อไป

4. เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่ขัดแย้งกับผลการวิจัยที่ผ่านมา อาจเป็นเพราะรูปแบบ วิธีการดำเนินการวิจัย และสภาพสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวันของกลุ่มประชากรครั้งนี้ แตกต่างจากการวิจัยที่ผ่านมาจึงควรทำการวิจัยซ้ำเพื่อหาข้อสรุป

5. ควรศึกษาโดยวิธีวิจัยแบบทดลอง โดยศึกษาถึงรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบของสภาพครอบครัว โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัว เพื่อจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลตาม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว การนับถือศาสนาของครอบครัว หากเป็นไปได้ควรใช้วิธีสังเกตปฏิบัติการ และพฤติกรรมร่วมด้วย

7. เนื่องจากเหตุผลของเวลา และงบประมาณ อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มประชากร เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี ข้อมูลที่ได้มาปรากฏว่าค่าการกระจายของจำนวนเด็กนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่าง ๆ มีการกระจายในสัดส่วนที่ไม่เหมาะสมกันโดยพบว่ากลุ่มประชากรที่ครอบครัวมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำมีค่าถึงร้อยละ 81.6 ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลไม่สมบูรณ์และไม่เที่ยงตรงได้ ดังนั้นหากผู้สนใจต้องการศึกษาในเรื่องนี้ ควรเลือกกลุ่มประชากรที่มีการกระจายตามตัวแปรที่ศึกษาในสัดส่วนที่เหมาะสมกว่าการวิจัยครั้งนี้